

Spreukenbos De Moost

Net buiten de dorpsrand van Kelpen-Oler ligt een bijzonder stukje bos van bijna acht hectare; het Spreukenbos De Moost. Dit bos is eigendom van Sjra Wijen (1943), die het voor publiek toegankelijk maakte. Het is een plek in de natuur waar je door middel van een wandeling op zoek kunt gaan naar innerlijke rust en ontspanning. Bezoekers mogen een steen leggen, eventueel met een spreuk erop, voor een blijvende herinnering en het delen van een emotie. Navenant kreeg een persoonlijke rondleiding over het domein van Sjra Wijen in de vrieskou van januari. Die kou weerhield het bos niet om volop tot zijn recht te komen.

Sjra Wijen woont in Kelpen-Oler, vlakbij het bos. Hij is getrouwd met Lies en samen hebben ze drie zonen van 40, 37 en 33 jaar. Stil is het niet in huize Wijen. Sjra heeft aan huis een persoonlijk museum, waar hij op verzoek bezoekers rondleidt, en door de kamers hupt een kangoeroe. De kleine Walibi, genaamd Sanne, was uit de wei verstoten en daarom besloten Sjra en zijn vrouw haar in huis te nemen. Hij vertelt het geamuseerd en geniet duidelijk van dit uitzonderlijke gegeven.

Dat hij een markante man is, blijkt wel uit zijn levensverhaal. Sjra groeide op in Nederweert en begon een meubelzaakje in de huiskamer van zijn ouders. Deze zaak groeide uit tot een bedrijf met zestig werknemers. Zo'n acht jaar geleden trof hem echter een zware burn-out. Dit had tot resultaat dat hij in 2002 zijn

bedrijf moest los laten. Hij vertelt over deze periode in zijn leven met veel emotie en het is duidelijk dat het hem veel verdriet heeft gedaan.

'Energie is een wisselwerking'

Jaren geleden kocht hij het stuk bosgrond in Kelpen-Oler, met de gedachte er iets mee te doen als hij gepensioneerd was. Door de burn-out zat hij vervroegd thuis en voelde hij zich futloos. Maar al na de eerste wandeling in zijn bos, voelde hij zich geestelijk rijker. Door de afleiding vielen de lasten van hem af. Het bos bracht hem rust en daarvoor energie. Die energie stak hij weer terug in het bos en hij benoemt dit dan ook als een wisselwerking. Wijens vader had een boerenbedrijf waar hij als

jongen soms meehielp. Daarom lag divers gereedschap en werktuig hem nog makkelijk in de hand en creëerde hij eigenhandig wandelpaden. Inmiddels zijn er vrijwilligers die hem helpen met het onderhoud van het bos, zoals Mies van Nieuwenhoven, die elke woensdagochtend in het bos te vinden is.

Toen een zakenman het bos eens bezocht, vertelde hij aan Sjra dat hij zich daarna 'bekomen' voelde. Hij schreef het op een steen, legde die terug in het bos en daaruit ontstond het idee om van De Moost een spreukenbos te maken. Gaandeweg kreeg Sjra er steeds meer zin in en in oktober 2004 was het bos begaanbaar voor publiek. Het doet hem goed dat hij zijn ondernemerschap tegenwoordig in kan zetten voor het welzijn van mensen. Door het bos open te stellen en kosteloos een belevensaan

‘Als je het bos verlaat,
voel je je anders’

te bieden, heeft hij het gevoel dat hij op maatschappelijk vlak iets teruggeeft. Als interieurondernemer is hij altijd een creatief denker geweest en dat zie je terug in het bos. Alle rommel die mensen achterlaten, verwerkt hij bijvoorbeeld in een boom die daar een soort kunstwerk van wordt en er zijn oude agrarische werktuigen als stillevens te bewonderen tussen de bomen.

’s Ochtends vroeg, als Sjra de vogels voert en ze hem op zijn wandeling volgen, geniet hij volgens eigen zeggen het meest van zijn bos. Er zijn verschillende soorten vogels te vinden, zoals de gekleurde specht. Tijdens ons bezoek zien we vooral veel meesjes tussen de bomen fladderen. Naast vogels zijn er nog meer dieren verspreid over het jaar aanwezig. In het midden van het bos ligt een ven waarvan eenden, kikkers en padden dankbaar gebruik kunnen maken in hun broedperiode. Er is ook een open plek gecreëerd waar ’s zomers veel vlinders te zien zijn, omdat de zon daar makkelijker door de bomen kan schijnen.

Het opmerkelijkst blijft echter het spreukenpad; de lange rij stenen met spreuken of emoties van bezoekers. Die spreuken zijn heel divers, zo zijn er algemene tegeltjeswijsheden te lezen op de stenen, maar ook hele persoonlijke uitingen die stuk voor stuk aan het denken zetten. Bezoekers kunnen vooraf een steen beschrijven, bewerken, misschien wel graveren, en deze meenemen naar de wandeling. Maar in het bos ligt ook een stapel keien met een watervaste stift om ter plekke een spreuk op een steen te schrijven en deze vervolgens een mooi plaatsje te geven langs het spreukenpad. Sjra legt zelf iedere keer dat hij in het bos is, een steen zonder

spreuk neer. Op die manier houdt hij bij hoe vaak hij in z’n bos is geweest.

‘Denken, durven, doen’

Voor ons bezoek heeft hij nagedacht over het doel van het bos. Het doel is simpel volgens de boseigenaar: “Denken, durven, doen.” Zelf is hij met zijn creatieve gedachtes, durf en daden, een lichtend voorbeeld van deze spreuk. En zolang zijn gezondheid het toelaat, zal hij dit blijven uitvoeren in het bos. In de toekomst wil hij het bos voor een steeds groter publiek toegankelijk maken en in oktober 2010 moet het ‘officieel representatief’ zijn. Voor kinderen wil hij het nog leuker maken. Tevens is hij voornemens een korte route door het bos aan te leggen die geschikt is voor rolstoelgebruikers. Zoveel mogelijk mensen mogen komen genieten van zijn Spreukenbos.

Zoals we zelf mochten ervaren, brengt een wandeling in dit bijzondere en met veel aandacht vormgegeven stukje natuur, rust en ontspanning. Volgens Sjra zou dan ook voor iedereen moeten gelden: “Als je het bos verlaat, voel je je anders.” Precies daarom komen we zeker nog een keer terug, als het iets warmer is en we wellicht wat vlinders of kikkers kunnen spotten samen met de kinderen. ■

Tekst: Wieneke van der Aa
Fotografie: Twan Wiermans